

Bývanie na dobrej adrese

Moskovská 15 vždy patrila k dobrým bratislavským adresám. V časocho dávnomínulých tam bola známa piváreň Gemer, neskôr ju vystriedal podnik s podobným zameraním Budvar, navyše, aj s priestorom pre nezávislú hudobnú scénu. Blízkosť Medickej záhrady, Lekárskej fakulty UK, tiché prostredie pri Ondrejskom cintoríne, blízkosť centra – to všetko robí z tejto lokality príťažlivé miesto. Uvedomil si to aj nový investor, ktorý z Moskovskej 15 opäť urobil dobrú adresu – tentoraz na nadštandardné bývanie. Polyfunkčný dom s prevládajúcou obytnou funkciou priniesol príťažlivú architektúru, ktorá nedemoluje všetko okolo seba, ale zároveň púta na seba pozornosť svojou kvalitou.

Black & White

Ku krátkej histórii tohto objektu patrí aj fakt, že pôvodne malo ísť o hotel s menším business centrom, no investorský zámer bol pod tlakom realitnej situácie v Bratislave modifikovaný v prospech bývania. Víťazný projekt od bratislavského ateliéru M STUDIO sa s touto zmenou vyrovnal podľa zainteresovaných najdôslednejšie a vhodne vyriešil nárožie pozemku na Moskovskej a Strážnickej ulici. Aktívna komunikácia s okolím najmä cez svoje tvaroslovie patrí k rukopisu ateliéru M STUDIO a jeho dvoch ideových lídrov, ktorými sú: architekti Martin Paško a Zoran Michalčák. Načo veľa slov, keď výrazový jazyk pozná úsporné prívlastky na vystihnutie podstaty. Ak je architektúra najmä o budovaní priestoru, v tomto prí-

Polyfunkčný dom

Miesto / Location: Moskovská – Strážnická ul., Bratislava

Investor: KATIM, s. r. o., Bratislava

Autori / Authors: M STUDIO, s. r. o.
Ing. arch. Martin Paško,
Ing. arch. Zoran Michalčák

Spolupráca / Cooperation:
Ing. Roman Bányai,
Ing. Marian Šafránek

Realizačný projekt / Realisation project:
05/2005

Realizácia / Realisation:
03/2006 – 03/2008

Plocha pozemku / Lot area:
909 m²

Zastavaná plocha / Built-up area:
888 m²

Obostavaný priestor / Surrounded space:
20 703 m³

Generálny dodávateľ / General supplier:
IKM – REALITY STAVING

Dodávateľia / Suppliers:
Hliníkové okná / Aluminium windows:
REYNAERS

Fasáda / Facade: ALUSTEEL – ALUCOBOND

Osvetlenie / Lighting:
BEGA, LIMBURG

Sanita / Sanitary ceramics:
LAUFEN

Klíma / Air Condition:
DAIKIN

Kotle / Coppers: BUDERUS

pade sa tak deje bez rušivých tónov. V týchto časoch, keď investor môže pomaly všetko, je až prekvapujúce, koľko pokory má tento dom pred okolitou zástavbou. Nikde neprečnieva, v ničom sa nevyvyšuje. Nič neprikazuje, pretože to nepotrebuje. Odmieťa exhibíciu tvarov, pričom nadštandardné materiály a ich použitie rieši cez kultivované a nevtieravé prvky. Dokonca ani vo farebnosti nechce byť inakší. Autori domu mu prisúdili príchuť Black & White, no pocity z neho nie sú ani zďaleka čierno-biele. Presvedčajú

nás, že tóny medzi týmito polaritami sú rovnako rozmanité ako chuť rovnomennej škótskej whisky, ktorá sa nerozplynie v rannom opare vychádzajúceho slnka. Je to možno aj preto, že autori veľmi precízne kladú na misky krehkej rovnováhy celky a detaily. Svoj dom si skutočne dosledujú do poslednej skrutky, čo im umožňuje povedať prinajmenšom jednu vec: sme zaň plne zodpovední. Pravda, nie všetky veci architekti aj pri patričnom nasadení ovplyvnia, ale „tlačíť na pílu“ – či v tomto prípade maximálne dotiahnutie aj tých

zdanlivo najbanálnejších vecí – sa niekedy veľmi oplatí.

Vráťme sa však ešte k výrazu. Ten sa tvorí najmä cez fasádu s hliníkovými oknami a alucobondovým obkladom, ktorá má tmavosivý farebný odtieň s jemnou metalízou Dark Grey metallic. Použili sa alucobondové obkladové veľkoplošné kazety 1150 mm x 2500 mm so skrytým uchytením, tzv. systém S-Z, a s priznanými škárami 10 mm.

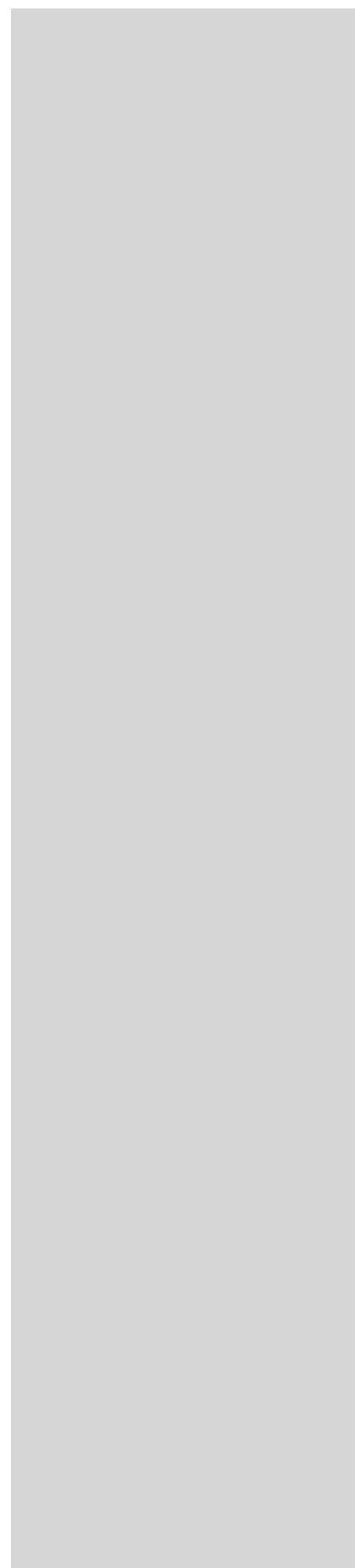
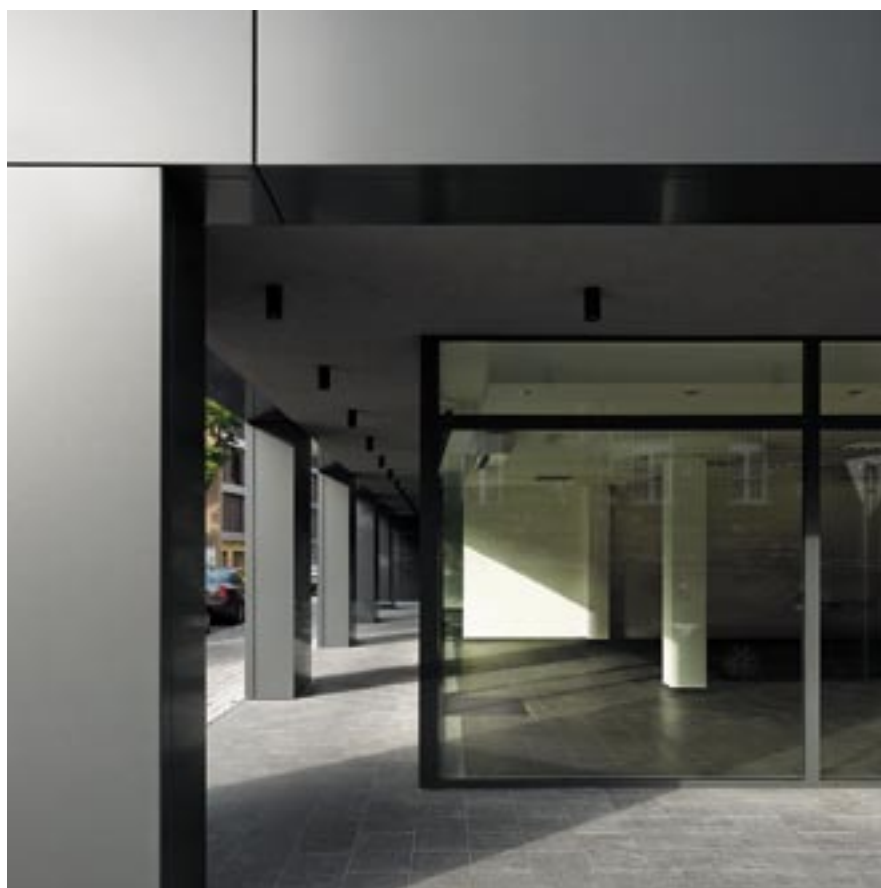
Jednoznačná plocha fasády je len mierne akcentovaná a odľahčená nad sebou radenými fasádnymi otvormi so zapustenými loggiami. K jej zvýrazneniu prispievajú aj exteriérové textilné markízy na 2. NP, ktoré, najmä cez letné mesiace, pridávajú objektu ďalší priateľský rozmer. V tejto súvislosti treba dodať, že všetky hlavné presklené plochy sú vybavené v štandarde elektricky ovládanými exteriérovými žalúziami alebo už spomenutými exteriérovými sklopnými a v posledných dvoch horných podlažiach výsuvnými textilnými markízami. Tieto prvky tvoria aktívnu protislnečnú ochranu obytných priestorov a pôsobia tak proti nadmernému prehrievaniu interiéru v letnom období.

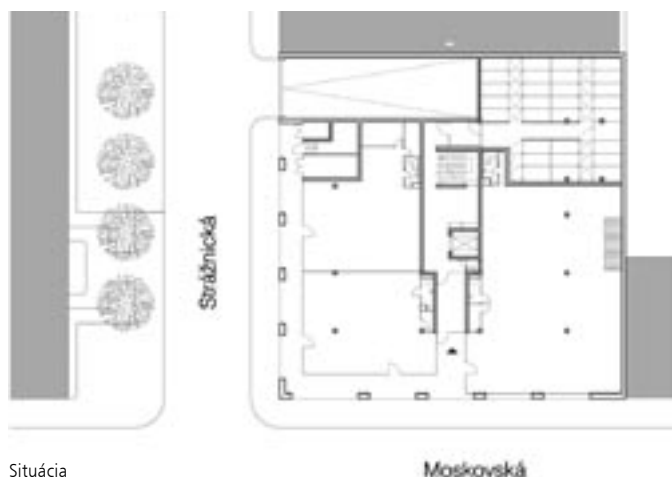
Dispozícia s otvorenou náručou

Naznačili sme už komunikáciu s okolím a doplníme, že tento polyfunkčný dom veľmi aktívne prepája život na uliciach so svojim organizmom. Otvára okoloidúcim náruč, aby ich vzápätí sprevádzal po elegantnom arkádovom podlubi. Ustúpený parter je tak vizuálnym prahom vstupu do obytnej časti objektu, ale aj funkčným prvkom na ceste k ďalším obchodným prevádzkam s kontaktnými veľkými sklennými tabuľami na prízemí. Motív ustúpenia nie je náhodným prvkom v dispozícii. Prenáša sa aj do horných podlaží, keď po štyroch plnohodnotných nasledujú dve ustúpené. Táto skutočnosť umožnila na 6. a 7. NP vytvoriť nadštandardne rozsiahle terasy, ktoré sú pokryté drevenými roštmi bangkirai.

Podme však k dispozícii 26 bytov pekne po poriadku. Ich umiestnenie sa začína na druhom nadzemnom podlaží, kde sa nachádza šesť bytov, dva menšie (56 a 69 m²) a štyri komfortnejšie 3 – 5 izbové s lodžiami (100 až 130 m²). Tretie, štvrté a piate podlažie sa opakujú, na každom z nich je päť bytov, pričom jeden z bytov vznikol spojením dvoch z pôdorysu na 2.NP a dosiahol výmeru 161,5 m². Na ustúpenom šiestom nadzemnom podlaží sú štyri byty, z nich jeden mezo-netový. Jednoramenným schodiskom pre-

Situácia

Moskovská

chádza do siedmeho nadzemného podlažia, kde sa okrem tohto nachádzajú ďalšie dva väčšie byty.

Objekt je konštrukčne založený ako železobetónový skelet na modulej osnove 7,0 x 5,0 m s monolitickými stropmi s výplňovým tehlovým murivom. Pôdorys objektu v tvare „L“ doplnený obdĺžnikovým kubusom vo vnútrobloku bol architektonickou výzvou a súčasne riešením otázky – ako dostať svetlo dnu? Odpoveďou sú akési miniatriá so zeleňou, ktoré vertikálne prechádzajú celou výškou domu. Dvorová časť tak rytmizuje objekt na viacero hmôt, ktoré kontrastujú s jeho minimalistickou uličnou fasádou. Dynamika členenia odvrátenej strany však nie je vizuálnou príťažou, pretože je funkčná. Navyše, v budúcnosti sa ukryje pred vonkajškom za ďalšou stavbou, ktorú tiež navrhuje M STUDIO a umiestnilo ju v dotyku s už existujúcim polyfunkčným objektom. Môžeme prezradiť, že tu bude uličná fasáda z Alucobondu bielej farby.

„Nechceli sme znásilniť pozemok, ale súčasne sme chceli z neho vyťažiť maximum,“ hovorí Zoran Michalčák a dodáva, že „dom by sa mal presadiť najmä svojou čistotou výrazu, zdržanlivou a nadčasovou eleganciou a bezproblémovou funkčnou dispozíciou bytov a obchodných priestorov.“ Prvé týždne prevádzky, ale i celkového pôsobenia domu v zástavbe, potvrdzujú tieto ambície. Je zároveň príjemným zistením, že dobrá architektúra si svoje miesto v Bratislave vždy nájde.

Ľudo Petránsky
Foto: Paňo Safko

Living at a good address

Moskovská 15 has always been a good address in Bratislava. Long ago the well-known Gemer brewery operated from this address, later to be followed in the same business by the Budvar brewery, which also offered premises for the independent music scene there. The proximity of the Medická záhrada park, the Comenius University Medical Faculty, the quiet atmosphere of the Ondrejske cemetery, the nearness of the city centre – all this makes it a desirable location. This was not lost on the newest investor, who is again banking on the reputation of Moskovská 15 as a good address – this time for high-standard residences. The multi-purpose building with a primarily residential function offers good architecture which does not clash with everything surrounding it, yet draws attention to itself by its obvious quality.